

**REALIZAREA PUTERII PUBLICE LOCALE PRIN
INTERMEDIUL AUTORITĂȚILOR DELIBERATIVE ALE
ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE**

Irina TIZU

CZU: 352.07

tizuirina7@mail.com

The existence of any state implies a manifestation of public power, related to concrete situations and challenges. The public power intervenes in order to regulate and harmonize social relations, being supported by its holders: local and central public administration authorities. In this article we identify those functions of deliberative authorities because they are holders of local public power and they are responsible for: good governance, coherent administration of public affairs, management of existing resources and economic infrastructure.

Puterea publică locală se înscrie în sistemul puterii publice și reprezintă o formă a puterii sociale, care apare într-o colectivitate organizată teritorial în scopul realizării intereselor sociale, articulate.

Ea trebuie să fie conexă și să se manifeste prin intermediul instituțiilor sale. În același timp, ea impune societății anumite reguli de comportament, dispune de forme speciale de constrângere și se realizează în forme organizatorice specifice. Pornind de la premisa că în fiecare colectivitate teritorială se identifică propria formă de putere publică locală, realizată prin intermediul autorităților publice locale în funcție de provocările și natura problemelor cu care se confruntă populația locală, este important să spunem care sunt acele autorități deliberative responsabile și ce competențe le revin în calitate de titulari ai puterii publice locale. De altfel, puterea autorităților deliberative ale administrației publice locale nu derivă din puterea statului, ci din voința alegătorilor locali, pe care îi reprezintă și în numele cărora acționează.

Autoritățile deliberative sunt acele autorități care adoptă decizii în vederea soluționării provocărilor și problemelor ce apar la nivel local.

În componența sistemului autorităților deliberative se includ consiliile satești (comunale), orașenești (municipale), raionale și Adunarea Populară a Găgăuziei. Cea din urmă e investită și cu dreptul de a adopta legi cu caracter local în limitele Unității Autonome Găgăuzia.

Consiliul este un organ colegial al administrației publice locale, posedă un statut autonom, în sensul în care el decide asupra intereselor distincte ale colectivităților locale și deliberază referitor la modalitatea de satisfacere a acestora, fără ingerința autorităților centrale, dar fiind răspunzător în exclusivitate de forma de administrare a acestor interese.

În particular, *Consiliul Local* este organul responsabil de administrarea treburilor publice în perimetrul comunei sau satului cu ale cărei necesități a fost abilitat să le împlinească și are dreptul de a iniția și a decide, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care țin de competența altor autorități publice.

În calitate de titular al puterii locale, acesta are următoarele competențe: decide punerea în aplicare și modificarea, în limitele competenței sale, a impozitelor și taxelor locale, a modului și a termenelor de plată ale acestora, precum și acordarea de facilități pe parcursul anului bugetar; administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului); decide darea în administrare, concesionarea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului public al unei localități după caz, precum și a serviciilor publice de interes local, în condițiile legii; aprobă bugetul local și altele.

Prin intermediul acestor competențe, stabilite în funcție de domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, identificăm pentru consiliul local un rol de aplicator al instrumentelor de realizare ale puterii locale de care dispune.

Reflectat prin mobilizarea acestor instrumente în gestionarea treburilor publice și servirea interesului general, identificarea oportunităților de dezvoltare locală și raționalizarea proceselor din propria activitate.

După cum vedem, consiliul local exercită o serie de prerogative de putere publică, ceea ce demonstrează că, pentru funcționarea eficientă a sistemului puterii publice, este importantă îndeplinirea corespunzătoare a competențelor stabilite de către fiecare organ în parte, prin manifestarea responsabilității față de fiecare domeniu și acțiunea în conformitate cu legea. Referindu-ne la activitatea *Consiliului Raional*, autoritatea reprezentativă a populației raionului care realizează deliberările cu privire la afacerile publice raionale, vom menționa că acesta se dovedește mai dinamic și proxim prestator al serviciilor publice de interes raional în varii domenii.

Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală definește acele competențe care îi atribuie acestuia un loc aparte în sistemul titularilor puterii locale, așadar, acesta: aprobă bugetul raional, contul de încheiere a exercițiului bugetar, precum și modul de utilizare a fondurilor speciale; decide privind administrarea bunurilor domeniilor public și privat ale raionului; și altele. Astfel, consiliului raional îi revine misiunea de a stimula inițiativa socială a întregului raion și capacitatea organizatorică a locuitorilor, prin identificarea necesităților colective în limitele raionului și realizarea lor în activitățile practice, încurajând implicarea și controlul personal al cetățenilor în vederea contribuției în activitățile organelor puterii publice locale. În conformitate cu prevederile Legii nr 436/2006 privind administrația publică locală în realizarea competențelor sale, atât consiliul local cât și consiliul raional adoptă decizii. Deciziile privind aprobarea bugetului local, administrarea bunurilor proprietate a satului (comunei), orașului (municipiului), stabilirea cuantumului taxelor și impozitelor locale, planificarea dezvoltării localităților și amenajării teritoriului, asocierea cu alte consilii, instituții publice din țară sau din străinătate se adoptă cu votul majorității consilierilor aleși. La rândul său, consiliul raional, de asemenea, adoptă decizii cu votul majorității consilierilor prezenți, cu excepția cazurilor în care legea sau regulamentul consiliului cere un număr mai mare de voturi. Așadar, autoritățile deliberative ale administrației publice locale deținătoare ale puterii publice locale dispun de prerogative care să faciliteze modul în care subiectului puterii locale, care i-a delegat puterea, să îi fie realizate aspirațiile și respectate drepturile.

Respectiv, voința puterii publice locale are un caracter obligatoriu pentru populația locală. Totodată, această obligativitate este consolidată prin constrângere, realizată prin intermediul aparatului specializat al autorităților locale. Prin urmare, doar titularii puterii publice, în exclusivitate, pot emite dispoziții cu caracter normativ în scopul reglementării uneia sau altei sfere sociale.

Bibliografie:

Acte normative:

1. Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 1 din 12.08.1994, cu modificările ulterioare.

2. Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 32-35 din 09.03.2007.
3. Legea nr. 435 din 28-12-2006 privind descentralizarea administrativă. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 29-31 din 02.03.2007.

Literatura de specialitate:

1. CORNEA, S. *Organizarea teritorială a puterii publice în Republica Moldova*. Cahul: Centrografic, 2019.
2. CORNEA, S. *Reorganizarea teritorială a puterii locale – imperativ al modernizării Republicii Moldova*. Cluj-Napoca: Universitatea Babeș Bolyai, Presa Universitară Clujeană, 2019.
3. MANDA, C., MANDA, C.C. *Dreptul colectivităților locale*. București: Universul juridic, 2008.
4. MANDA, C. *Manualul colectivităților locale din România*. București: C.H. Beck, 2018.
5. MUNTEANU, C.D. *Administrația publică teritorială*. București: Univers juridic, 2010.